

ՏԻՐՈՋ ԽՈՐԱՆԸ

«Տեր, ո՞վ պիտի ապրի քո վրանում, կամ ո՞վ պիտի բնակվի քո սուրբ լեռան վրա (Մաղմ. 14:1):

Մա հետաքրքիր ու անհրաժեշտ մի հարց է հոգևոր կյանքի համար, մի հարց, որը Սուրբ Գրքում ենք հանդիպում ու այնտեղից էլ ստանում պատասխանը:

«Ո՞վ կարող է մտնել Տիրոջ Խորանը»:

Տիրոջ տունը մտնելու համար կարևոր են մի քանի բարոյական պայմաններ, որոնց գործադրությունը խիստ անհրաժեշտ է մեր հոգևոր կյանքում:

Ինչպես իր ժամանակին, օրինական էր համարվում պտուղների առաջին հունձով ներկայանալը, այնպես էլ կարևոր էր «Աստու խորանի» տակ բնակվելու համար նկատի ունենալ պան- դուխտի, որքի ու այրու վիճակը թեթևացնելու անհրաժեշտությունները: Բավական չէր միայն վբաղվել զոհերով ու նրանց ծիսական կատարումներով, այլ նաև պետք էր կատարել Տիրոջ պատվիրանները ու չմոռանալ ճշմարիտ Աստվածպաշտությունը: *«Նա ով անբասիր է ընթանում, արդար գործ է կատարում, ճշմարտություն խոսում իր սրտում: Ով չի նենգել իր լեզվով և ընկերոջը վատություն չի արել, մերձավորներից նախատինք նա չի ստանում, և չարագործն անարգված է նրա աչքում: Այդպիսին փառաբանում է նրանց, ովքեր երկյուղ ունեն Տիրոջից, երդվում է իր բարեկամին և երդումն իր չի դրժում:.. Ով անում է այս, նա հավիտյան չի սասանվի» (Մաղմ. 14:2-5):*

Ուրեմն, պարզ է, թե որո՞նք են այն բարոյական օրենքները, որոնք յուրաքանչյուր քրիստոնյայի հնարավորություն պիտի տան մտնելու Աստու Խորանից ներս:

ա. Օգնություն պանդուխտներին, որբերին ու այրիներին, թեթևացնելու համար նրանց վիճակը:

բ. Խարդախ, նենգ գործեր չկատարել, այլ լինել մաքուր ու արդար. խոսել միմիայն ճշմարտությունը:

գ. Միբել իրար ամբողջ հոգով ու սրտով:

դ. Ընկերոջը բարություն անել, աչք չտնկել նրա ունեցվածքի վրա:

ե. Երկյուղ ունենալ Տիրոջից և իզուր տեղը երդում չանել:

զ. Միբել Բարձրալն Աստուին, ինչպես նաև՝ շահյոյել, չստել, չգողանալ, պատվել, հարգել, սիրել ծնողին:

Ահա այն բարոյական պայմանները, որոնց կատարումով է միայն, որ մենք կարող են արժևորել մեզ՝ մտնելու Աստու խորանը, ապրելու նրա մեջ ու բարձր ձևկատով բարձրանալու այն *«սուրբ լեռը»*, ուր բնակվում է Ինքը՝ Աստված:

Աստու Տունը մտնելու պայմանները այսօր էլ անփոփոխ են յուրաքանչյուր հաւատացեալի համար, նույն արգելքն ու նույն պատգամն է, որ լսվում է Աստու խորանից: *«Այն վայրը, ուր կանգնած ես դու, սուրբ հող է» (Ելք 3:3):* Այս պատգամը գեղեցկորեն պատշաճում է բոլոր քրիստոնյաների համար ևս: Բոցակեպ մորենու լույսով վառված լապտերը ձեռքին պետք է մոտենալ Աստու Տանը, որի շեմքին ոտք չըդրած, քրիստոնյան պարտավոր է մտածելու, թե արդյոք լրացնո՞ւմ է այն բարոյական պայմանները, որոնք հրամայվում են Աստու կողմից և առանց որոնց կատարման չի կարելի սպասել մեղքի թողության ու հոգու փրկության:

Կարևոր է իմանալ, թե երկնային միաթարությունը իր զվարթարար ցողը տեղացնում է միայն այն ժամանակ, երբ մարդը մաքուր է ապրում այս աշխարհում: Հիսուս Հայր Աստծուն ուղղած խոսքերում իր հետևորդների մասին ասում է, թե՝ *«Նրանք այս աշխարհից չեն, ինչպես ես էլ աշխարհից չեմ: Սրբացրու նրանց քո ճշմարտությամբ, որովհետև քո խոսքը ճշմարտություն է: Ինչպես դու ինձ ուղարկեցիր աշխարհ, ես էլ նրանց ուղարկեցի աշխարհ: Եվ ես ինձ սրբացնում եմ նրանց համար, որպեսզի նրանք էլ սրբացվեն ճշմարտությամբ»* (Հովհ. 17:16-19):

Սրբերի հետ, մեր Եկեղեցին օրենք է սահմանել, որով մեղավորները ևս, խոստովանությամբ ու ապաշխարությամբ կարող են մտնել Տիրոջ Տունը և կարող են արժանի դառնալ երանավետ փրկության:

Ոչ մի շենքի գեղեցկություն, ոչ մի երգի քաղցրություն և ոչ էլ մի արվեստի գլուխ գործոց, լինի դա քանդակված մարմարի կամ կտավի վրա, չի կարող ունենալ այն արդյունքը, որից պիտի ծնվի հոգու փրկությունը:

Քրիստոնյա մարդը դեռ եկեղեցուց ներս չմտած, պետք է զգա, թե իր վրա կրում է բարոյական պարտավորություններ, որոնք առանց պահած լինելու, նրա շեմից ներս չի կարող կատարել իր հանդուգն քայլերը, որովհետև նա չի կարող օգտվել Եկեղեցու ոչ լուսաշող կանթեղներից և ոչ էլ Սուրբ Սեղանի ձոխությունից: Այդ բարոյական ու փրկարար պայմաններին զուգընթաց եկեղեցու մուտքին պետք է լինի նաև լրջօրեն մտածելու անհրաժեշտ պահանջը, հակառակ դեպքում, նրա մուտքը անարդյունք կլինի, որովհետև, ինչպես ասում է նշանավոր գրող Պասքալը՝ *«Եթե մարդ իր կյանքում, իր վրա անդրադառնալու մտածումը չունի՝ նա բոլորովին զուրկ է բարոյական սկզբունքներից, մարդ պետք է ճանաչի իր անձը և այնպես մտնի Տիրոջ Տունը»:*

Յուրաքանչյուր հայ քրիստոնյա, եթե ուզում է խղճի հանգստությամբ, պարզ մտքով բարձրանալ *«Տիրոջ լեռը»* և կամ *«Սրբության տեղը»*, միանգամ ընդմիջտ պետք է հասկանա ու գիտակցի, թե՝ հարկավոր են *«սուրբ»* ձեռքեր և *«անբիծ»* սրտեր, *«լինել բարի»* և *«անսուտ»:* *«Ո՞վ կբարձրանա Տիրոջ լեռը կամ ո՞վ կհանգնի նրա սրբավայրում, նա ով մաքուր ձեռքեր և անբիծ սիրտ ունի»* (Մաղմ. 23:3-4):

Այն հավատացյալները, որոնք իրապես իրենց մաքուր և արդար կյանքով լրացնում են մեր Տիրոջից ժառանգություն ստացած այս բարոյական պայմանները և յուրացնում փրկության արժանի դառնալու գեղեցիկ սկզբունքները, նրանք են, որ միայն *«արժանավոր ձեռով»* ձակատները բարձր մտնում են Եկեղեցի և Տիրոջից օգնություն ու ողորմություն ստանում: *«Հիշիր Տեր, քո գթություններն ու ողորմությունները, որոնք հավիտենական են»* (Մաղմ. 24:6):

Իբրև հայ քրիստոնյաներ, մեր Տիրոջ բարոյական օրենքները պահելով ամեն մեկս կարող ենք դառնալ բարի և լցված սիրով ու հավատքով մեր շրջապատի նկատմամբ: Եվ երբ այդ ճանապարհով ընթանանք, բոլորս միաբերան պիտի կարողանանք մեր Տիրոջը պատասխանել. *«Տեր, մենք պիտի ապրենք քո վրանում ու պիտի բնակվենք այդ սուրբ լեռան վրա»* մեր արդար ու արհիվ կյանքով, նվիրումով, երջանկությամբ և ուրախությամբ ու քրիստոնյային վայել պարտականության մեծ գիտակցությամբ: Ամեն: